

Právníká povolání - Maďarsko

Tato stránka poskytuje přehled právnických povolání v Maďarsku.

[Právníká povolání – Úvod](#)

[Státní zástupci](#)

[Soudci](#)

[Právníci](#)

[Notáři](#)

[Další právníká povolání](#)

Právníká povolání – Úvod

Tato stránka poskytuje přehled právnických povolání v Maďarsku, tj. informace o státních zástupcích, soudcích, obhájcích /advokátech, právních zástupcích, notářích a exekutorech.

Příslušníci právnických povolání (advokáti, notáři a exekutoři) jednají v Maďarsku nezávisle, ale jsou organizováni v systému profesních samosprávných komor. Členství v komoře je nutnou podmínkou pro výkon těchto činností a komory mají pravomoc vykonávat profesní dohled nad svými členy, jenž má za cíl zajistit, že členové stavu poskytují profesní služby na odpovídající úrovni.

Státní zástupci (ügyész)

Organizace

Maďarská ústavní pravidla stanoví, že **státní zastupitelství** (ügyészség) vykonává práva stanovená zákonem v souvislosti s vyšetřováním, vede trestní stíhání před soudem a odpovídá za ověřování zákonnosti trestních opatření.

Státní zastupitelství pomáhá zajistit, aby všichni dodržovali zákony, a při porušení zákona se zasazuje za dodržení zákonnosti v případech a způsobem stanoveným zákonem.

Státní zastupitelství (ügyészség) je centralizovaná organizace řízená nejvyšším státním zástupcem (legfőbb ügyész), který je odpovědný parlamentu. Státní zástupci jsou jmenováni a odvoláváni nejvyšším státním zástupcem.

Státní zástupci jsou nejdříve jmenováni na tři roky a poté na dobu neurčitou.

Právní úprava týkající se státního zastupitelství je stanovena zákonem.

Úloha a povinnosti

Úkoly, povinnosti a právní postavení státních zástupců jsou upraveny zákonem. Státní zastupitelství je jednotný orgán a všichni státní zástupci mají stejné právní postavení.

Státní zastupitelství (ügyészség):

- v případech vymezených zákonem provádí vyšetřování v rámci trestního řízení,
- ověřuje, zda vyšetřování probíhá v souladu s příslušnými právními předpisy,
- vykonává další pravomoci v souvislosti s vyšetřováním,
- připravuje a podává obžalobu a vede trestní stíhání v trestním řízení, vykonává práva na opravný prostředek vymezená zákonem,
- ověřuje, zda výkon trestů probíhá v souladu s příslušnými právními předpisy,
- účastní se jiných občanskoprávních, pracovněprávních, správních a obchodních řízení: státní zástupce se účastní řízení upravených občanským soudním řádem (polgári perrendtartás), není-li držitel práv schopen svá práva z jakéhokoli důvodu hájit,
- v rámci celkového přezkumu zákonnosti (általános törvényességi felügyelet) zajišťuje, aby byly dodržovány právní předpisy,
- v rámci celkového přezkumu zákonnosti (általános törvényességi felügyelet) zajišťuje, aby byly dodržovány právní předpisy,
- iniciuje nezbytná opatření na ochranu dítěte ve vztahu k trestným činům spáchaným proti nezletilým,
- plní úkoly vyplývající z mezinárodních povinností, zejména právní pomoc,
- plní úkoly ve vztahu k síti Eurojust – přispívá k zajištění toho, aby všechny subjekty ve společnosti, veškeré vládní orgány a všichni občané dodržovali zákony, a v případě porušení zákona se zasazuje za dodržení zákonnosti.

Právní databáze

Více informací lze najít na internetové stránce [Státního zastupitelství Maďarské republiky](#) (Magyar Köztársaság Ügyészsége).

Soudci

Organizace

Ústava stanoví, že soudci jsou nezávislí. Rozhodují na základě zákonů a v souladu se svým přesvědčením a při vynášení rozsudků je nelze ovlivňovat ani řídit.

Právo **jmenovat soudce má prezident Maďarska** (köztársasági elnök).

Jmenování soudcem je možné po splnění některých kritérií:

- být maďarským občanem,
- mít čistý trestní rejstřík,
- mít volební právo,
- mít vysokoškolské právnické vzdělání,
- složit advokátní zkoušku,
- zavázat se poskytnout prohlášení o finanční situaci stanovené zákonem a
- mít alespoň roční praxi jako soudní úředník (bírószági titkár) nebo úředník okresního zastupitelství (ügyészségi titkár) nebo jako soudce ústavního soudu, vojenský soudce, státní zástupce, notář, advokát nebo právní zástupce nebo na některé pozici v ústřední správní kanceláři (központi közigazgatási szerv), pro kterou je zapotřebí advokátní zkoušky.

Přisedící

Podle ústavních pravidel se **soudního řízení** mohou účastnit také **laičtí soudci / přisedící** (nem hivatásos bíró/ülnök).

Kandidáti musí mít čistý trestní rejstřík, volební právo, maďarské občanství a být starší 30 let. Vojenští přisedící (katonai ülnök) pak musí kromě těchto požadavků sloužit v maďarských profesionálních ozbrojených silách (Magyar Honvédség) nebo donucovacích orgánech.

Přisedící jsou voleni **na období čtyř let**.

V **trestním řízení** v situacích, kdy lze daný trestný čin trestat odnětím svobody na osm a více let, se místní soudy skládají z **jednoho soudce z povolání** (hivatásos bíró) a **dvou předsedících soudců z povolání**. Župní soud (megyei bíróság) konající jako soud prvního stupně může vést své řízení v senátu (tanács), který se skládá z **jednoho soudce z povolání** a **dvou předsedících laických soudců**.

V **občanskoprávním řízení** může ve věcech vymezených zákonem zasedat senát, který se skládá z **jednoho soudce z povolání** a **dvou předsedících soudců**.

Soudní úředníci, soudní asistenti

Jako soudní úředníci (čekatelé) nebo soudní asistenti jsou u soudu zaměstnáváni absolventi právnických fakult, aby získali znalosti a zkušenosti pro **budoucí povolání soudce**. Jako soudci mohou konat pouze v řízeních a za podmínek vymezených zákonem.

Informační přehledy o soudních zaměstnancích lze nalézt v těchto odkazech:

1. [úředníci](#)
2. [soudní úředníci](#)
3. [soudní asistenti](#)
4. [fyzicky pracující zaměstnanc](#)

Právníci

Obhájci/advokáti (ügyvéd/ügyvéd)

Při výkonu svého povolání pomáhají **advokáti** (ügyvéd) svým klientům uplatňovat jejich práva a plnit jejich povinnosti. Advokáti (ügyvéd) mohou poskytovat **právní zastoupení** ve všech věcech a **před všemi orgány**. Ve své profesní práci jsou advokáti nezávislí, což znamená, že nesmějí být ovlivňováni ani na sebe brát takové závazky, které by tuto nezávislost ohrozily.

Činnosti podléhající odměně, které mohou vykonávat pouze advokáti:

- zastupování a obhajoba v trestních věcech,
- právní poradenství,
- příprava a sepsování právních dokumentů,
- nakládání s penězi a cennostmi uloženými v úschově v souvislosti s výše uvedenými činnostmi.

Z důvodu požadavků současného hospodářského života mohou advokáti rovněž poskytovat takové služby, jako je **daňové poradenství**, **služby realitní kanceláře** a mimosoudní **mediace** (peren kívüli közvetítés), i když tyto služby nepatří výhradně mezi činnosti advokátů.

Činnost advokáta může vykonávat každá osoba, která byla přijata do advokátní komory (kamara) a složila advokátní přísahu (ügyvédi eskü).

Pro přijetí do advokátní komory musí daná osoba mít:

- občanství členského státu Evropského hospodářského prostoru (Európai Gazdasági Térség),
- čistý trestní rejstřík,
- vysokoškolský diplom a maďarskou odbornou právní zkoušku (jogi szakvizsga),
- pojištění odpovědnosti a vhodný kancelářský prostor.

Advokáti z členských států Evropské unie mohou provozovat činnost advokáta v Maďarsku ve třech základních formách: jakožto **poskytovatelé služeb ad hoc**, **na pravidelném základě** a jakožto **členové advokátní komory**. Poskytovatelé služeb *ad hoc* jsou povinni oznámit své služby u advokátní komory (ügyvédi kamara) příslušné podle místa výkonu služby, zatímco ti, kteří chtějí poskytovat pravidelné právní služby, se musí v příslušné advokátní komoře zaregistrovat.

Právníci Evropské unie (európai közösségi ügyvéd) zapsaní do rejstříku mohou žádat o přijetí do advokátní komory, pokud splní zákonem předepsané požadavky [např. uplynulo zákonem předepsané období praxe, prokáží svou zběhlost v maďarském právu (stejně jako v právu Evropské unie), mají dostatečné znalosti maďarského jazyka nutné pro svou činnost atd.].

Právník Evropské unie, který byl přijat do advokátní komory, má právo používat profesní titul advokáta (ügyvédi cím) a podléhá stejným pravidlům jako advokáti maďarští.

Advokáti mají **povinnost zachovávat mlčenlivost** o veškerých skutečnostech a údajích, které jsou jim poskytnuty při výkonu jejich profesní činnosti.

Obecně platí, že **odměna advokátů** je věcí **dohody** mezi advokáty a jejich klienty. Honorář advokátů je regulován pouze tehdy, pokud vystupují jako veřejní obhájci (kirendelt védő) při soudním řízení.

Právní databáze

Více informací lze najít na internetové stránce [Maďarské advokátní komory](#) (Magyar Ügyvédi Kamara).

Právní zástupci (jogtanácsos)

Základním úkolem právních zástupců je usnadnit fungování organizace, v níž jsou zaměstnaní. Právní zástupci **vykonávají právní zastoupení v organizaci, která je zaměstnává**, poskytují právní poradenství a informace, připravují žádosti, smlouvy a jiné dokumenty a účastní se organizování právní práce. Obecně platí, že právní zástupci – na rozdíl od advokátů – plní své povinnosti (které nejsou tak rozsáhlé jako povinnosti advokátů) **jako zaměstnanci**. **Odměna právních zástupců** vychází z pracovněprávních předpisů.

Každá osoba, která je zapsána v **rejstříku vedeném župním soudem** – v Budapešti je to Městský soud v Budapešti (Fővárosi Bíróság) – se může stát právním zástupcem. Žadatelé musí:

- mít občanství v jednom z členských států účastnících se Dohody o Evropském hospodářském prostoru (az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás),
- mít čistý trestní rejstřík,
- mít vysokoškolský diplom,
- mít maďarskou odbornou právní zkoušku a
- být zapsáni v rejstříku.

V některých případech může **ministr spravedlnosti** (az igazságügyért felelős miniszter) **udělit výjimku z podmínky týkající se občanství**.

Notáři (közjegyző)

Veřejný notář (közjegyző), který jedná v rámci pravomocí vymezených zákonem, provádí úřední výkon spravedlnosti jako součást státního soudního systému.

Cílem jejich činnosti je zabránit právním sporům. Tuto činnost mohou vykonávat pouze v případě, že jsou přijati do **notářské komory** (Közjegyzői Kamara). Podle zákona notáře **jmenuje ministr spravedlnosti**, aby pracoval v **určeném sídle a na dobu neurčitou**.

Notáři jsou povinni uzavřít pojištění odpovědnosti a udržovat je po dobu výkonu své profesní činnosti.

Do **výhradní oblasti činnosti** notářů patří sepsování listin o právních úkonech, právních prohlášení a skutečností ve formě veřejných listin (közokirat). Jedním z tradičních úkolů notářů je vést pozůstalostní a jiná nesporná řízení. Dalším důležitým úkolem notářů je vést záznamy o movitých zástavách a přijímat peníze, cenné věci a cenné papíry do úschovy na základě pověření zainteresovaných stran a za účelem jejich vydání oprávněným stranám.

Za svou činnost v průměru podle doby trvání, požadavku na provedení právního posouzení a odpovědnosti prováděnou ve své kanceláři mají notáři nárok na **honorář ve výši stanovené zákonem**. Ve výjimečných případech (např. v obtížných případech vyžadujících vyšší úroveň odbornosti) se honorář může lišit od obvyklé částky. Pokud lze stanovit hodnotu, kterou představuje předmět úkonu notáře, stanoví se honorář notáře na základě této hodnoty. Pokud hodnotu, kterou představuje předmět úkonu notáře, stanovit nelze, stanoví se honorář notáře na základě času, který notář své profesní činnosti věnoval. Cena za ověřování kopií dokumentů notářem je daná.

Jelikož základní podmínkou pro výkon funkce soudce, státního zástupce, soudního úředníka, exekutora a notáře je **maďarské občanství**, nemohou být do těchto úřadů v Maďarsku jmenováni cizinci.

Právní databáze

Více informací lze najít na internetové stránce [Maďarské národní notářské komory](#) (Magyar Országos Közjegyzői Kamara).

Další právníká povolání

Exekutoři

Exekutoři (nezávislí soudní exekutoři (önálló bírósági végrehajtók) a soudní vykonavatelé regionálních soudů (törvényszéki végrehajtók)) provádějí opatření k výkonu rozhodnutí.

Obecně platí, že **pohledávky zahrnuté do soudních rozhodnutí** vydaných v občanskoprávních věcech vykonávají nezávislí exekutoři. Ministr spravedlnosti **jmenuje nezávislé exekutory k určitému místnímu soudu (helyi bíróság) v rámci určité oblasti působnosti.**

Nezávislí exekutoři **nejsou státními zaměstnanci. Jejich příjmy pocházejí z plateb klientů** ve formě odměny za jejich práci.

Jejich oblast činnosti je následující:

- výkon je založen na potvrzení o vykonatelnosti (végrehajtási lap) vydaném soudem,
- výkon je založen na písemnosti vydané soudem, která obsahuje doložku o vykonatelnosti (végrehajtási záradék),
- výkon je založen na soudním příkazu nebo omezení pro výkon rozhodnutí nebo příkazu k převodu (végrehajtást elrendelő, letiltó, átutalási végzés) a dále na soudním rozhodnutí o přímém soudním oznámení (közvetlen bírósági felhívás).

Soudní vykonavatelé **regionálních soudů** působí u regionálních soudů a u Regionálního soudu hlavního města Budapešti (Fővárosi Törvényszék). Soudní vykonavatele regionálních soudů jmenuje předseda regionálního soudu, a to na dobu neurčitou a ke konkrétnímu regionálnímu soudu. Výběrové řízení na úřad soudního vykonavatele regionálního soudu vyhlašuje předseda regionálního soudu. Soudní vykonavatel regionálního soudu je úředníkem v zaměstnaneckém poměru u regionálního soudu, jemuž přísluší odměna na základě jeho pracovněprávního vztahu.

Soudní vykonavatelé regionálních soudů vykonávají „soudní nároky“ (případy, kdy je oprávněným vlastníkem stát); soudním nárokem jsou náklady občanskoprávních nebo trestněprávních řízení, které dopředu uhradil stát. Mezi další úkoly soudních vykonavatelů regionálních soudů patří vymáhání platby nákladů trestněprávního řízení, zabavování majetku a výkon dalších trestů peněžního charakteru. Výživné na dítě, které zálohově zaplatil soud, představuje rovněž soudní nárok a jeho vymáhání spadá do pravomoci soudních vykonavatelů regionálních soudů. Soudní vykonavatelé regionálních soudů provádějí výkon také v případech, kdy je oprávněným vlastníkem nároku soud, Národní soudní rada, Úřad Národní soudní rady, ministerstvo spravedlnosti, ústav právní expertízy nebo stát.

Místní působnost pravomoci exekutora se shoduje s místní působností pravomoci soudu.

Právní databáze

Více informací lze najít na internetové stránce [Maďarské komory soudních vykonavatelů](#) (Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara).

Organizace, které poskytují veřejně prospěšné právní služby

Právní kliniky působí na vysokých školách a v několika nevládních maďarských a mezinárodních organizacích působících v této oblasti.

Související odkazy

[Domovská stránka Maďarské národní notářské komory](#) (A Magyar Országos Közjegyzői Kamara honlapja)

[Domovská stránka Maďarské komory soudních vykonavatelů](#) (A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara honlapja)

[Domovská stránka Státního zastupitelství Maďarské republiky](#) (A Magyar Köztársaság Ügyészségének honlapja)

[Domovská stránka Maďarské advokátní komory](#) (A Magyar Ügyvédi Kamara honlapja)

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 15/02/2017